

صورتحساب جریانهای نقدی (۱)

● محسن شیرسلیمان
دانشجوی رشته حسابداری
دانشگاه شهید چمران - اهواز

سودآوری^۱ و توانایی پرداخت دیون^۲ دو موضوع بااهمیتی هستند که مدیریت هر واحد تجاری می‌بایستی تأمل و تفکر در مورد آنها را در رأس وظایف خود قرار دهد. موضوعات بسیار دیگری نیز وجود دارند که مدیران تجاری می‌باید در اخذ تصمیمات خود به آنها توجه نمایند، موضوعاتی نظیر افزایش سطح اشتغال برای مردم، حفظ محیط زیست، تولید محصولات بیشتر با کیفیت بالاتر، و تهیه و ارائه محصولات با قیمتی نازلتر. با این همه، دو موضوع یاد شده یعنی سودآوری و توانایی پرداخت دیون اساسی‌ترین موضوعاتی هستند که سایر موارد را تحت الشعاع خود قرار می‌دهند.

چنانچه یک واحد تجاری در تحصیل سود ناموفق بوده و توانایی پرداخت دیون و تعهداتش را به هنگام سررسید نداشته باشد به یقین در نائل آمدن به اهدافش باارمانده و تداوم حیات خود را به زیر سؤال خواهد برد. ایجاد یک مؤسسه بازرگانی از طریق تجمع سرمایه اشخاص و گروههایی صورت می‌پذیرد که افزایش ارزش سرمایه‌گذاری خود را در آینده خواهند خواستارند. با توجه به این حقیقت که سرمایه‌گذاری در یک واحد تجاری معروض تنها شقی از سرمایه‌گذاری‌ها می‌باشد، لذا عدم تداوم موفقیت واحد مذکور در کسب میزان سود معقول و حداقل مساوی با شقوق دیگر سرمایه‌گذاری سبب می‌گردد تا سرمایه‌گذاران نه

1. Profitability

2. Solvency

تنها تمایلی به افزایش سرمایه‌گذاری در آن واحد مفروض نشان نداده بلکه در صورت امکان از میزان آن نیز بکاهند. علاوه بر این، در چنین حالتی فشار بستانکاران بر واحد تجاری برای وصول طلب خود از شرکت به حداکثر ممکن رسیده و نتیجه آن می‌شود که مؤسسه مزبور احتمال ورشکستگی و سقوط را در پیش روی خواهد داشت.

شناخت صحیح امکانات موجود در یک مؤسسه به مدیریت کمک می‌کند تا با ترکیب و بکارگیری بهینه منابع، سودآوری شرکت را به حداکثر رسانیده، بازده سرمایه‌گذاری رضایت‌بخشی را برای مالکین واحد تجاری فراهم آورده و از این طریق مبلغ حقوق صاحبان سهام را افزایش دهد.

صورت‌های مالی، اساسی‌ترین ابزار این شناخت بشمار می‌آیند. صورت‌های مذکور در بردارنده اطلاعاتی می‌باشند که مدیریت را در اجرای برنامه‌ها، کنترل آنها و برنامه‌ریزی‌های آتی یاری می‌دهند. اهمیت استفاده از اطلاعات مندرج در صورت‌های مالی به وسیله استفاده‌کنندگان بیرون‌سازمانی "خارجی" نظیر صاحبان سهام، سرمایه‌گذاران بالقوه، و بستانکاران بر هیچ کس پوشیده نیست.

صورت‌حساب سود و زیان، میزان موفقیت یا عدم موفقیت یک مؤسسه تجاری را در کسب سود نشان می‌دهد. ترازنامه تا اندازه‌ای نشانگر قدرت مالی و نقدینگی واحد تجاری است. برای مثال، ترازنامه مبین ماهیت و مبالغ داراییهای جاری و بدهیهای جاری است. استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی ممکن است از این اطلاعات، شاخصهای توانایی پرداخت دیون نظیر نسبت جاری و مبلغ سرمایه در گردش را محاسبه نمایند. با این وجود، ترازنامه، خود به تنهایی برای ارزیابی قدرت یک مؤسسه در حفظ توانایی پرداخت دیونش کافی می‌باشد، چرا که صورت‌حساب مزبور منابع نقدی^۳ شرکت را فقط در یک تاریخ معین نشان می‌دهد.

شرکت در طی یک سال چه مقدار وجه نقد دریافت می‌دارد؟ منابع این دریافتیهای نقدی چه هستند؟ هر سال چه مخارجی برای عملیات، فعالیت‌های سرمایه‌گذاری و تأمین مالی^۴ مصرف می‌شوند؟ برای پاسخ به این سوالات شرکتها سومین صورت‌حساب مالی اساسی که نشانگر منابع و مصارف وجوه نقد در طی دوره حسابداری می‌باشد را تهیه می‌نمایند. تا گذشته‌ای نه چندان دور، صورت‌حساب مالی‌ای که نمایانگر منابع و مصارف وجوه

3. Liquid Resources

4. Financing

نقد می‌بود صورت تغییرات در وضعیت مالی^۵ خوانده می‌شد. این صورتحساب اغلب به طور غیررسمی صورتحساب وجوه^۶ نیز نامیده می‌شد.

شرکتها در تهیه صورتحساب وجوه مجاز بودند که منابع نقدی را به طرق مختلف تعریف نمایند. برخی از شرکتها صورتحساب‌های وجوهی را تهیه می‌کردند که نمایانگر منابع و مصارف وجه نقد می‌بودند. با این وجود، سایر شرکتها صورتحساب‌های وجوه را بر مبنای سرمایه در گردش یا بر اساس انواع دیگر منابع نقدی تهیه می‌نمودند.

تعاریف گوناگون "وجوه"^۷ سبب گردید تا صورتهای تغییرات در وضعیت مالی تهیه شده به وسیله شرکتهای مختلف تفاوت‌های بسیاری را در مضامین خود داشته باشند. این امر مشکلاتی را برای سرمایه‌گذاران در زمینه مقایسه صورتحساب‌های وجوه شرکت‌های مختلف پدید آورد.

برای حل این مشکل، کمیته استانداردهای حسابداری مالی^۸ اظهار داشت که از آغاز سال ۱۹۸۷ کلیه شرکتها می‌بایستی به تهیه صورت تغییرات در وضعیت مالی خاتمه داده و در عوض به تهیه صورتحساب جریانهای نقدی^۹ اقدام نمایند. کمیته استانداردهای حسابداری مالی (FASB) راهنمایی‌های قابل ملاحظه‌ای را در خصوص شکل و مضمون صورتحساب جدید جریانهای نقدی عرضه می‌نماید. همچنین برای جلوگیری از هرگونه اشتباهی در رابطه با تهیه صورتحساب‌های جدید، این کمیته از شرکتها خواسته است تا از بکارگیری لغت "وجوه" در صورتحساب جدید خودداری نمایند.

متن حاضر ترجمه‌ای است از فصل نوزدهم کتاب:

ACCOUNTING The Basis for Business Decisions

Robert F. Meigs, Walter B. Meigs. تألیف:

MEASURING CASH FLOWS تحت عنوان:

در این متن سعی شده نحوه^۶ تهیه صورتحساب جریانهای نقدی به ساده‌ترین شکل ممکن تشریح گردد. با توجه به اندک بودن دانش و تجربه این حقیق در زمینه حسابداری

5. Statement of Changes in Financial Position

6. Funds Statement

7. Funds

8. Financial Accounting Standards Board "FASB".

9. Statement of Cash Flows

و ترجمه متون، وجود لغزشهای احتمالی در این متن امری است قابل پیش‌بینی، لذا از اساتید و دانشجویان گرامی می‌خواهم تا بر بنده منت نهاده، این حقیر را در اصلاح اشتباهات یاری دهند.

● صورت‌حساب جریانهای نقدی هدف صورت‌حساب

مقصود اصلی از صورت‌حساب جریانهای نقدی تهیه اطلاعاتی درباره دریافت‌های نقدی و پرداخت‌های نقدی واحد تجاری در طی دوره حسابداری است. (واژه جریانهای نقدی هم دریافت‌های نقدی و هم پرداخت‌های نقدی را شامل می‌گردد.) به علاوه، سعی این صورت‌حساب بر آن است که اطلاعاتی را درباره کلیه فعالیت‌های شرکت در خصوص سرمایه‌گذاری و تأمین مالی طی دوره مزبور فراهم سازد. بنابراین، صورت‌حساب جریانهای نقدی می‌بایستی به سرمایه‌گذاران، بستانکاران و سایرین در سنجش این عوامل یاری رساند:

- * توانایی شرکت در تولید جریانهای نقدی مثبت در دوره‌های آتی.
- * توانایی شرکت در مواجه شدن با تعهداتش و پرداخت سود سهام.
- * علل اختلاف میان مبلغ سود خالص و خالص جریان نقدی حاصل از عملیات مربوطه.
- * جوانب نقدی و غیرنقدی معاملات شرکت در خصوص سرمایه‌گذاری و تأمین مالی

برای دوره مورد نظر.

● نمونه‌ای از یک صورت‌حساب جریانهای نقدی

نمونه‌ای از صورت‌حساب جریانهای نقدی در صفحه ۶ بعد تشریح می‌گردد. جریانهای نقدی خروجی^{۱۵} در پرانتز نشان داده می‌شوند.

شرکت سهامی ایستاتیس

صورتحساب جریانهای نقدی

برای سال منتهی به ۳۱ دسامبر - ۱۹*

جریانهای نقدی حاصل از فعالیتهای عملیاتی:

وجه نقد دریافتی از مشتریان	۸۷۰۰۰۰ ریال
بهره و سود سهام دریافتی	۱۰۰۰۰۰
وجه نقد فراهم شده از طریق فعالیتهای عملیاتی	۸۸۰۰۰۰ ریال
وجه نقد پرداختی به تأمین کنندگان کالا، ارائه دهنده خدمات، و کارکنان	(۷۶۴۰۰۰) ریال
بهره و مالیات پرداختی	(۶۶۰۰۰۰)
وجه نقد پرداختی برای فعالیتهای عملیاتی	(۸۳۰۰۰۰)
خالص جریان نقدی حاصل از فعالیتهای عملیاتی	۵۰۰۰۰ ریال
جریانهای نقدی حاصل از فعالیتهای سرمایه گذاری:	
خرید اوراق بهادار قابل معامله	(۶۵۰۰۰۰) ریال
عایدات حاصل از فروش اوراق بهادار قابل معامله	۴۰۰۰۰۰
بازپرداخت وامها	(۱۷۰۰۰۰)
وامهای دریافتی	۱۲۰۰۰۰
سرمایه گذاری در تأسیسات و تجهیزات	(۱۶۰۰۰۰)
عایدات ناشی از فروش تأسیسات و تجهیزات	۷۵۰۰۰۰
خالص وجه نقد حاصل از فعالیتهای سرمایه گذاری	(۱۱۵۰۰۰)
جریانهای نقدی حاصل از فعالیتهای تأمین مالی:	
عایدات ناشی از استقراض کوتاه مدت	۴۵۰۰۰۰ ریال
پرداخت بابت تسویه بدهیهای کوتاه مدت	(۵۵۰۰۰۰)
عایدات ناشی از صدور اوراق قرضه پرداختی	۱۰۰۰۰۰
عایدات ناشی از صدور سهام سرمایه	۵۰۰۰۰
سود سهام پرداختی	(۴۰۰۰۰)
خالص وجه نقد فراهم شده از طریق فعالیتهای تأمین مالی	۱۰۰۰۰۰
خالص افزایش (کاهش) در وجه نقد	۳۵۰۰۰ ریال

*. برای راحتی در مطالعه، واحد پول به جای دلار، ریال منظور شده است - م.

طبقه‌بندی جریانهای نقدی

همچنان که قبلاً بیان شد، یکی از اهداف تهیه این صورتحساب مالی آن است که اطلاعاتی در زمینه فعالیت‌های سرمایه‌گذاری و تأمین مالی مهیا شوند. بنابراین، کمیته استانداردهای حسابداری مالی شرکتها را ملزم می‌سازد تا جریانهای نقدی مربوطه (۱) فعالیت‌های عملیاتی، (۲) فعالیت‌های سرمایه‌گذاری، و (۳) فعالیت‌های تأمین مالی را به صورتی جداگانه نشان دهند^{۱۱}. ما اکنون به روشی که جریانهای نقدی را در این سه دسته طبقه‌بندی می‌نماید، نگاهی گذرا خواهیم انداخت.

فعالیت‌های عملیاتی

کلیه جریانهای نقدی بجز جریانهای مربوط به فعالیت‌های سرمایه‌گذاری و تأمین مالی، به عنوان فعالیت‌های عملیاتی طبقه‌بندی می‌گردند. جریانهای نقدی حاصل از فعالیت‌های عملیاتی عبارتند از:

پرداخت‌های نقدی

پرداخت‌های تأمین‌کنندگان کالا و ارائه‌دهندگان خدمات، که پرداخت به کارکنان را نیز شامل می‌شود
پرداخت‌های بهره و مالیات

دریافت‌های نقدی

وصول مطالبات از مشتریان در ازای فروش کالا و ارائه خدمات
بهره و سود سهام دریافتی

باید توجه داشت که دریافتها و پرداخت‌های بهره به عنوان فعالیت‌های عملیاتی طبقه‌بندی می‌گردند نه به عنوان فعالیت‌های سرمایه‌گذاری یا تأمین مالی.

فعالیت‌های سرمایه‌گذاری

جریانهای نقدی مربوط به فعالیت‌های سرمایه‌گذاری عبارتند از:

۱) در صورتحساب جریانهای نقدی شرکت‌هایی که مقادیری از وجوه نقد خود را به صورت ارز نگهداری می‌نمایند، طبقه‌بندی چهارمی نیز تحت عنوان "تأثیر نوسانات در نرخ مبادله وجه نقد"^{*} مورد استفاده قرار می‌گیرد که از موضوعات قابل بحث در حسابداری سطح میانی است.

"Effects of Changes in Exchange Rates on Cash"^{*}

دریافتهای نقدی

عایدات نقدی ناشی از فروش سرمایه-
گذاری‌ها یا تأسیسات و تجهیزات
عایدات نقدی حاصل از وصول اصل
مبلغ وامهای دریافتی

پرداختهای نقدی

پرداختها جهت تحصیل سرمایه‌گذاری‌ها
یا تأسیسات و تجهیزات
مبالغ پرداختی به وام‌گیرندگان

فعالیت‌های تأمین مالی

جریانهای نقدی طبقه‌بندی شده به عنوان فعالیت‌های تأمین مالی به قرار زیر می‌باشند:

دریافتهای نقدی

عایدات ناشی از استقراض کوتاه‌مدت
و بلندمدت
وجه نقد دریافتی از مالکین (به عنوان
مثال، وجه نقد دریافتی در
صدور سهام)

پرداختهای نقدی

بازپرداخت مبالغ استقراضی به
استثنای پرداختهای بهره)
پرداختها به مالکین نظیر پرداخت سود
سهام نقدی

بازپرداخت مبالغ استقراضی به پرداخت وامها اشاره دارد نه به پرداختهای صورت پذیرفته در رابطه با حسابهای پرداختنی یا بدهیهای معوق. پرداختهای مربوط به حسابهای پرداختنی و بدهیهای معوق، تحت عنوان "پرداختها به تأمین‌کنندگان کالا و ارائه‌دهندگان خدمات..." در نظر گرفته شده و به عنوان یک جریان نقدی خروجی حاصل از فعالیت‌های عملیاتی طبقه‌بندی می‌شوند. همچنین به خاطر باید سپرد که کلیه پرداختهای بهره به عنوان فعالیت‌های عملیاتی طبقه‌بندی می‌گردند.

چرا دریافتها و پرداختهای بهره "فعالیت‌های عملیاتی" هستند؟

ممکن است این گونه استدلال شود که دریافتهای بهره ناشی از فعالیت‌های سرمایه‌گذاری می‌باشند و پرداختهای بهره در رابطه با فعالیت‌های تأمین مالی هستند. کمیته استانداردهای حسابداری مالی این نقطه نظر را مورد توجه قرار داد اما تصمیم گرفت که دریافتها و پرداختهای بهره را به عنوان فعالیت‌های عملیاتی طبقه‌بندی نماید. کمیته استانداردهای حسابداری مالی بر آن بود که خالص جریان نقدی حاصل از فعالیت‌های عملیاتی، اثرات نقدی معاملاتی که در تعیین سود خالص نقش دارند را منعکس نماید. از آنجایی که درآمد بهره و هزینه بهره در محاسبات مربوط به تعیین سود خالص دخیل می‌باشند، کمیته

استانداردهای حسابداری مالی تصمیم گرفت تا جریانهای نقدی مربوطه را به عنوان فعالیتهای عملیاتی طبقه‌بندی نماید. با این وجود، پرداخت سود سهام در تعیین سود خالص نقشی ندارد. بنابراین، پرداختهای سود سهام به عنوان فعالیتهای تأمین مالی در نظر گرفته می‌شوند.

وجه نقد و " معادل نقد" ۱۲

با توجه به مقاصد تهیه صورت‌حساب جریانهای نقدی، کمیته استانداردهای حسابداری مالی در رابطه با وجه نقد تعریفی را ارائه می‌دهد که هم وجه نقد و هم معادل نقد را شامل می‌گردد. " معادل نقد" عبارت از سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدتی است که سریعاً به وجه نقد تبدیل می‌گردند، به عنوان نمونه اوراق تجاری^{۱۳} و اسناد خزانه^{۱۴}. نقل و انتقالات پول میان حسابهای بانکی یک شرکت و معادل نقد به عنوان دریافتها و پرداختهای نقدی در نظر گرفته نمی‌شوند. در فرض ما پول عبارت است از وجه نقد، بدون توجه به اینکه وجه نقد مذکور به صورت پول رایج، در حساب بانکی یا به شکل معادل نقد موجود باشد. با این وجود، هرگونه بهره دریافتی حاصل از معادل نقدی که در تملک شرکت می‌باشد، به عنوان دریافتهای نقدی ناشی از فعالیتهای عملیاتی محسوب می‌گردد.

سرمایه‌گذاری‌هایی را معادل نقد گویند که دارای دو خصوصیت عمده باشند، اول آنکه کوتاه‌مدت بوده و ثانیاً قابلیت تبدیل سریع به وجه نقد را دارا باشند، مثالهایی از این نوع قبلاً مشخص گردید. اوراق بهادار قابل معامله، نظیر سرمایه‌گذاری‌ها در سهام و اوراق قرضه سایر شرکتها، به عنوان معادل نقد معرفی نمی‌شوند. بنابراین، خرید و فروش اوراق بهادار قابل معامله، جریانهای نقدی‌ای را بدست می‌دهد که این جریانها در صورت‌حساب جریانهای نقدی گزارش می‌شوند.

حساب کنترل برای نقد و معادل نقد

برای مساعدت در امر تهیه صورت‌حساب جریانهای نقد، دفاتر حسابداری شرکت می‌بایستی دربردارنده حساب کنترل تحت عنوان نقد و معادل نقد باشد. در این صورت

12. Cash Equivalent
13. Commercial Papers
14. Treasury Bills

"خط زیرین" صورت حساب جریانهای نقدی تغییر در مانده این حساب کنترل را در طی دوره مفروض تشریح می‌نماید. البته، این حساب کنترل می‌باید به وسیله یک دفتر معین که نشانگر مانده هر یک از حسابهای بانکی مشخص و سرمایه‌گذاری‌های معین در معادل نقد باشد، تأیید شود. سرمایه‌گذاری‌ها در معادل نقد نمی‌باید در حساب کنترل اوراق بهادار یا در دفاتر معین چنین حسابهایی وارد گردند.

اهمیت حیاتی جریان نقدی حاصل از عملیات

چنانچه مؤسسه تجاری بخواهد به حیات خود ادامه دهد، می‌بایستی در درازمدت جریان نقدی حاصل از عملیاتش مثبت باشد. مؤسسهای که حاصل عملیاتش جریانهای نقدی منفی می‌باشد، قادر نخواهد بود وجه نقد حاصل از منابع بیشمار دیگر را ارتقا بخشد. در واقع، توانایی مؤسسه تجاری در فراهم آوردن وجه نقد از محل فعالیتهای تأمین مالی تا حد زیادی به قدرت مؤسسه در تحصیل وجه نقد از عملیات بستگی دارد. بستانکاران و سهامداران به سرمایه‌گذاری در شرکتی که وجه نقد کافی از عملیاتش بدست نمی‌آورد تا پرداخت فوری بدهیهای موعده رسیده، بهره و سهام را تضمین کند، تمایلی ندارند.

رهنمودهایی جهت تهیه صورت حساب جریانهای نقدی

توجه داشته باشید که عناوین مورد استفاده در صورت حساب جریانهای نقدی سرفصل‌های مشخصی در حسابهای دفتر کل نیستند. صورت حساب جریانهای نقدی معاملات نقدی طی دوره حسابداری را خلاصه می‌نماید. با این وجود، دفتر کل بر مبنای حسابداری تعهدی نگاهداری می‌شود، نه بر اساس روش نقدی. بنابراین، مبلغی نظیر "وجه نقد دریافتی از مشتریان ۸۷۰۰۰۰ ریال" به عنوان مانده حساب مشخصی در دفتر کل مشاهده نمی‌شود. در یک مؤسسه تجاری بسیار کوچک، ممکن است تهیه صورت حساب جریانهای نقدی مستقیماً از دفاتر روزنامه مخصوص دریافتها و پرداختهای نقدی عملی باشد. برای مثال، "وجه نقد دریافتی از مشتریان" معمولاً برابر است با جمع ستون فروش و ستون حسابهای دریافتی در روزنامه دریافتهای نقدی. اطلاعات مربوط به سایر جریانهای نقدی، نظیر معاملات استقراضی کوتاه مدت ممکن است به طبقه‌بندی ثبتهای مندرج در ستون سایر حسابها، موجود در دفاتر روزنامه دریافتها و پرداختهای نقدی، نیاز داشته باشد.

با این وجود، برای اکثر شرکتها، تهیه صورت حساب جریانهای نقدی از طریق بررسی صورت سود و زیان و تغییرات طی دوره مفروض در کلیه مانده‌های حسابهای ترازنامه به

استثنای وجه نقد، آسانتر است. این رهنمود بر مبنای سیستم حسابداری دوطرفه استوار است، هر معامله‌ای که بر وجه نقد تأثیر می‌گذارد می‌بایستی بر بعضی دیگر از حسابهای دارایی، بدهی و حقوق صاحبان سهام^{۱۵} نیز تأثیر گذارد. تغییر در حسابهای فوق‌الذکر ماهیت معامله نقدی را آشکار می‌سازد.

برای تشریح این رهنمود، فرض کنید حساب کنترل اوراق بهادار قابل معامله شرکت ایساتیس فعالیت ذیل را در طی سال نشان دهد:

مانده در اول ژانویه - ۱۹	۷۰۰۰۰ ریال
ثبتهای بدهکار در طی سال	۶۵۰۰۰
ثبتهای بستانکار در طی سال	(۴۴۰۰۰)
مانده در ۳۱ دسامبر - ۱۹	<u>۹۱۰۰۰ ریال</u>

همچنین فرض نمایید که صورت سود و زیان شرکت مذکور برای سال مورد نظر، ۴۰۰۰۰ ریال زیان حاصل از فروش اوراق بهادار قابل معامله را دربرداشته باشد. ثبتهای بدهکار در حساب اوراق بهادار قابل معامله، قیمت تمام شده اوراق بهادار خریداری شده در طی سال را ارائه می‌دهند. بنابراین، این ثبتهای مینایی را جهت این قلم، یعنی "خرید اوراق بهادار قابل معامله... (۶۵۰۰۰) ریال" که در قسمت فعالیت‌های سرمایه‌گذاری صورت حساب جریانهای نقدی ملاحظه می‌گردد، فراهم می‌سازد.

ثبتهای بستانکار به مبلغ ۴۴۰۰۰ ریال قیمت تمام شده اوراق بهادار فروش رفته در طی سال را ارائه می‌دهند. با این وجود، به خاطر داشته باشید که صورت سود و زیان نشان می‌دهد که این اوراق بهادار با ۴۰۰۰۰ ریال زیان به فروش رفته‌اند. عایدات نقدی حاصل از این فروشها که آنها نیز در صورت حساب جریانهای نقدی مشاهده می‌گردند، ممکن است به شکل زیر محاسبه شوند:

قیمت تمام شده اوراق بهادار قابل معامله فروشرفته	۴۴۰۰۰ ریال
کسر می‌شود؛ زیان حاصل از فروش اوراق بهادار قابل معامله	۴۰۰۰
عایدات حاصل از فروش اوراق بهادار قابل معامله	<u>۴۰۰۰۰ ریال</u>

۱۵ - حسابهایی که برای ثبت درآمد، هزینه‌ها و سود سهام مورد استفاده قرار می‌گیرند، حسابهای حقوق صاحبان سهام هستند چرا که این حسابها نهایتاً به حساب سود تقسیم نشده بسته می‌شوند.

با نگاهی به تغییرات صورت پذیرفته در حساب اوراق بهادار قابل معامله و حساب مربوطه در صورت سود و زیان، قادر خواهیم بود دو قلم مندرج در صورت حساب جریانهای نقدی شرکت مزبور را سریعاً تعیین نماییم. ما می‌توانستیم همان اطلاعات را از دفاتر روزنامه نقدی شرکت جمع‌آوری نماییم اما در این صورت مجبور می‌بودیم دفاتر روزنامه را برای کل سال بررسی نموده، آنگاه جریانهای نقدی معاملات متعدد و مشخصی را با یکدیگر جمع نماییم. به طور خلاصه، تهیه صورت حساب جریانهای نقدی از طریق تجزیه و تحلیل تغییرات در حسابهای غیرنقدی معمولاً مؤثرتر از تهیه آن به وسیله تعیین محل و تلفیق شتبه‌های متعدد مندرج در دفاتر روزنامه نقدی می‌باشد.

تهیه صورت حساب جریانهای نقدی: مثال

پیش از این، صورت حساب جریانهای نقدی شرکت سهامی ایساتیس را تشریح نمودیم. اکنون نشان خواهیم داد که چگونه این صورت حساب از شتبه‌های حسابداری تعهدی شکل گرفته، آنچه که در صفحه بعد نشان داده شده، صورت سود و زیان شرکت فوق‌الذکر و اطلاعات ضروری مربوط به تغییرات در مانده حسابهای ترازنامه، در طی سال مورد نظر می‌باشد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

شرکت سهامی ایساتیس
صورتحساب سود و زیان
برای سال منتهی به ۳۱ دسامبر - ۱۹

درآمد و منافع :

فروش خالص	۹۰۰۰۰۰۰ ریال
سود سهام تحصیل شده	۳۰۰۰۰
بهره تحصیل شده	۶۰۰۰۰
سود ناشی از فروش تجهیزات و تأسیسات کارخانه	۳۱۰۰۰۰
جمع درآمد و منافع	<u>۹۴۰۰۰۰۰ ریال</u>

مخارج ، هزینه‌ها و زیانها :

قیمت تمام شده کالای فروخته	۵۰۰۰۰۰۰ ریال
هزینه‌های عملیاتی (شامل استهلاک به مبلغ ۴۰۰۰۰۰ ریال)	۳۰۰۰۰۰۰
هزینه بهره	۴۵۰۰۰۰
هزینه مالیات بر درآمد*	۳۶۰۰۰۰
زیان ناشی از فروش اوراق بهادار قابل معامله	<u>۴۰۰۰۰</u>
جمع مخارج ، هزینه‌ها و زیانها	<u>۸۷۵۰۰۰۰</u>
سود خالص	<u><u>۶۵۰۰۰۰ ریال</u></u>

اطلاعات تکمیلی ۱۶

تجزیه و تحلیل تغییرات در مانده حسابهای ترازنامه شرکت ایساتیس اطلاعات ذیل را درباره فعالیت‌های شرکت در سال جاری بدست می‌دهد. برای مساعدت در امر تهیه صورتحساب جریانهای نقدی، این اطلاعات را به سه گروه فعالیت‌های عملیاتی، فعالیت‌های سرمایه‌گذاری و فعالیت‌های تأمین مالی طبقه‌بندی نموده‌ایم.

* در برخی از کشورها مالیات بر درآمد به عنوان هزینه، قابل قبول می‌باشد - م.

16. Additional Information

فعالیت‌های عملیاتی

- (۱) - حسابهای دریافتنی به مبلغ ۳۰۰۰۰ ریال در طی سال افزایش یافته‌اند .
- (۲) - درآمد سود سهام بر مبنای نقدی شناسایی می‌گردد ، اما درآمد بهره بر مبنای تعهدی شناسایی می‌شود . بهره معوق دریافتنی به مبلغ ۱۰۰۰ ریال طی سال کاهش یافته است .
- (۳) - موجودی کالا به مبلغ ۱۰۰۰ ریال و حسابهای پرداختنی به مبلغ ۱۵۰۰ ریال در طی سال افزایش یافته‌اند .
- (۴) - در طی سال ، هزینه‌های پیش‌پرداخت شده کوتاه مدت ، به مبلغ ۳۰۰۰ ریال افزایش یافته و هزینه‌های معوق پرداختنی (بجز بهره و مالیات بر درآمد) به مبلغ ۶۰۰۰ ریال کاهش یافته‌اند . استهلاک برای سال مورد نظر ۴۰۰۰ ریال است .
- (۵) - بدهی‌های معوق مربوط به بهره پرداختنی و مالیات بر درآمد پرداختنی جمعا" به مبلغ ۵۰۰۰ ریال در طی سال افزایش یافته‌اند .

فعالیت‌های سرمایه‌گذاری

- (۶) - تجزیه و تحلیل حساب اوراق بهادار قابل معامله ، ثبت‌های بدهکار به مبلغ ۶۵۰۰۰ ریال ، بیانگر قیمت تمام شده اوراق بهادار خریداری شده ، و ثبت‌های بستانکار به مبلغ ۴۴۰۰۰ ریال ، بیانگر قیمت تمام شده اوراق بهادار فروش رفته را نشان می‌دهد . (هیچ یک از اوراق بهادار قابل معامله به عنوان معادل نقد در نظر گرفته نمی‌شوند .)
- (۷) - تجزیه و تحلیل حساب اسناد دریافتنی ، ثبت‌های بدهکار به مبلغ ۱۷۰۰۰ ریال ، نمایانگر وام‌های نقدی پرداخت شده به وسیله شرکت ایسایتس در طی سال مورد نظر ، و ثبت‌های بستانکار به مبلغ ۱۲۰۰۰ ریال بیانگر وصول اسناد دریافتنی را نشان می‌دهد . (وصول بهره در حساب درآمد بهره ثبت شده است و به عنوان جریان نقدی حاصل از فعالیت‌های عملیاتی قلمداد می‌گردد) .
- (۸) - شرکت ایسایتس در طی سال مورد نظر مبلغ ۲۰۰۰۰ ریال در تأسیسات و تجهیزات کارخانه سرمایه‌گذاری نموده که از این مبلغ ۱۶۰۰۰ ریال را نقدا" پرداخته و بابت ۴۰۰۰ ریال مانده آن سند پرداختنی بلندمدتی صادر کرده است . به علاوه شرکت مقادیری از تأسیسات و تجهیزات کارخانه به ارزش دفتری ۴۴۰۰۰ ریال به فروش رسانیده است .

فعالیت‌های تأمین مالی

(۹) - در طی سال مورد نظر، شرکت ایسایتس ۴۵۰۰۰ ریال وجه نقد را از طریق صدور سند پرداختی کوتاه مدت و تسلیم آن به بانک استقراض نموده است. شرکت مذکور همچنین ۵۵۰۰۰ ریال از اصل مبالغ این وامها و سایر اسناد پرداختی را بازپرداخت کرده است.

(۱۰) - شرکت در ازای ۱۰۰۰۰۰ ریال وجه نقد، اوراق قرضه پرداختی صادر نموده است.

(۱۱) - شرکت برای تحصیل وجه نقد، ۱۰۰۰ سهم به ارزش اسمی هر سهم ۱۰ ریال صادر نمود که هر سهم را به مبلغ ۵۰ ریال به فروش رسانیده است.

(۱۲) - سود سهام نقدی اعلام و پرداخت شده به سهامداران در طی سال مورد نظر بالغ بر ۴۰۰۰۰ ریال می باشد.

اکنون ما با استفاده از این اطلاعات مراحل تهیه صورت حساب جریانهای نقدی شرکت ایسایتس و همچنین یک جدول کمکی^{۱۷} برای افشای فعالیتهای غیرنقدی سرمایه گذاری و تأمین مالی را تشریح می نماییم. در میاجثمان، غالباً این اقلام را "اطلاعات تکمیلی" می خوانیم و شماره پاراگراف آنها را در پرانتز نشان می دهیم.

جریانهای نقدی حاصل از فعالیتهای عملیاتی

کمیته استانداردهای حسابداری مالی بر آن است که جریان نقدی حاصل از عملیات می باید عموماً "تأثیرات نقدی معاملات دخیل در تعیین سود خالص را منعکس کند. بنابراین، خالص جریان نقدی حاصل از عملیات برابر است با دریافتهای نقدی از مشتریان، به علاوه درآمد دریافتی حاصل از سرمایه گذاری (بهره و سود سهام)، منهای پرداختهای نقدی برای خرید کالا و هزینه‌ها. به منظور تعیین جریان نقدی حاصل از عملیات، می باید ارزیابیهای منافع و هزینه‌ها را از مبنای تعهدی به مبنای نقدی تبدیل کنیم. تکنیک‌های مربوط به تبدیل فروشگاههای خالص، درآمد سرمایه گذاری، قیمت تمام شده کالای فروش رفته، و هزینه‌ها از مبنای تعهدی به مبنای نقدی در صفحه بعد تشریح شده‌اند. برای تأکید بیشتر، مبالغی که در صورت حساب جریانهای نقدی آمده‌اند پررنگ‌تر از سایرین نشان داده می شوند.

وجه نقد دریافتی از مشتریان

تا آن حد که فروش به طور نقدی انجام می‌پذیرد، تفاوتی میان مبلغ وجه نقد دریافتی از مشتریان و مبلغ ثبت شده به عنوان درآمد فروش وجود ندارد. به هر حال، تفاوتها زمانی پدیدار می‌گردند که فروشها به طور نسیه صورت پذیرند. چنانچه حسابهای دریافتی در طی سال مورد نظر افزایش یافته باشند، فروشهای نسیه بیش از وصول حسابهای دریافتی بوده است. بنابراین، ما می‌بایستی افزایش در حسابهای دریافتی را در طی سال مورد نظر از فروش خالص کسر نماییم تا مبلغ وجه نقد دریافتی را تعیین کنیم. اگر حسابهای دریافتی در طول سال کاهش یافته باشند وصول این حسابها به طور حتم افزون بر فروشهای نسیه بوده است. بنابراین، می‌بایستی کاهش در حسابهای دریافتی را به فروشهای نسیه اضافه نماییم تا مبلغ نقد دریافتی را مشخص کنیم. رابطه میان وجه نقد دریافتی از مشتریان و فروش خالص به شکل زیر خلاصه می‌گردد:

$$\text{وجه نقد دریافتی} + \left. \begin{array}{l} \text{کاهش در حسابهای دریافتی} \\ \text{افزایش در حسابهای دریافتی} \end{array} \right\} \text{خالص} = \text{از مشتریان}$$

افزایش یا کاهش در حسابهای دریافتی می‌تواند به سادگی از طریق مقایسه ماندهء پایان سال حساب مذکور و مانده آغاز دوره آن تعیین شود.

پاراگراف (۱) از اطلاعات تکمیلی در مورد شرکت سهامی ایساتیس به ما می‌گوید که حسابهای دریافتی در طی سال مورد نظر به مبلغ ۳۰۵۰۰۰۰ ریال افزایش داشته است. صورت سود و زیان، فروش خالص مربوطه سال را ۹۰۵۰۰۰۰ ریال نشان می‌دهد. بنابراین، مبلغ نقد دریافتی از مشتریان ممکن است به شکل زیر محاسبه گردد:

$$\begin{array}{r} \text{فروش خالص (بر مبنای تعهدی)} \quad ۹۰۵۰۰۰۰ \text{ ریال} \\ \text{کسر می‌شود: افزایش در حسابهای دریافتی} \quad ۳۰۵۰۰۰ \\ \hline \text{وجه نقد دریافتی از مشتریان} \quad \underline{\underline{۸۷۰۰۰۰۰ \text{ ریال}}} \end{array}$$

بهره و سود سهام دریافتی

گام بعدی ما، تعیین مبالغ نقد وصول شده به عنوان سود سهام و بهره در طی سال مورد نظر می‌باشد. همچنان که در پاراگراف (۲) اطلاعات تکمیلی شرح داده شد، درآمد سود سهام بر مبنای نقدی ثبت می‌شود. بنابراین، ۳۰۵۰۰۰ ریالی که در صورت حساب سود و زیان نشان داده شده، مبلغ نقد دریافتی به عنوان سود سهام را نیز ارائه می‌دهد. از

طرف دیگر، درآمد بهره به روش تعهدی شناسایی می‌گردد. ما قبلاً نشان دادیم که چگونه یک نوع درآمد، مثل فروش خالص، از روش تعهدی به روش نقدی تبدیل می‌شود. می‌توانیم همان رهنمود را در تبدیل درآمد بهره از روش تعهدی به روش نقدی بکار ببریم. فرمول ما برای تبدیل فروش خالص به روش نقدی ممکن است جهت تبدیل درآمد بهره به روش نقدی به شکل زیر اصلاح گردد:

$$\begin{array}{r} \text{کاهش در بهره دریافتی} + \\ \text{افزایش در بهره دریافتی} - \end{array} \left\{ \begin{array}{l} \text{درآمد} \\ \text{بهره} \end{array} \right. = \begin{array}{l} \text{بهره} \\ \text{دریافتی} \end{array}$$

صورت سود و زیان شرکت ایسایتس درآمد بهره را به مبلغ ۶۰۰۰ ریال نشان می‌دهد و پاراگراف (۲) اظهار می‌دارد که مبلغ بهره معوق دریافتی در طی سال مورد نظر ۱۰۰۰ ریال کاهش داشته است. پس، مبلغ نقد دریافتی به عنوان بهره ممکن است به شکل زیر محاسبه شود:

درآمد بهره (بر مبنای تعهدی)	۶۰۰۰ ریال
افزایش می‌شود: کاهش در بهره معوق دریافتی	۱۰۰۰
بهره دریافتی (بر مبنای نقدی)	۷۰۰۰ ریال

مبالغ بهره و سود سهام دریافتی به صورت نقد، جهت ارائه در صورت حساب جریانهای نقدی مزوج می‌شوند:

بهره دریافتی (روش نقدی)	۷۰۰۰ ریال
سود سهام دریافتی (روش نقدی)	۳۰۰۰
بهره و سود سهام دریافتی	۱۰۰۰۰ ریال

پرداختهای نقدی برای کالا و جهت هزینه‌ها

قلم بعدی صورت حساب جریانهای نقدی، "وجه نقد پرداختی به تأمین‌کنندگان کالا و ارائه‌دهندگان خدمات، و کارکنان"، کلیه پرداختهای نقدی برای خرید کالا و جهت هزینه‌های عملیاتی (تمامی هزینه‌ها بجز بهره و مالیات بر درآمد) را شامل می‌گردد. پرداختهای بهره و مالیات بر درآمد به عنوان یک قلم جداگانه در صورت حساب مذکور درج می‌شوند. مبالغ نقد پرداختی جهت خرید کالا و برای هزینه‌های عملیاتی به طور جداگانه محاسبه می‌گردند.

وجه نقد پرداختی جهت خرید کالا

رابطه میان وجه نقد پرداخت شده جهت خرید کالا و قیمت تمام شده کالای فروخته شده به تغییرات در موجودی در طی دوره مورد نظر و نوسانات در حسابهای پرداختی به تأمین کنندگان کالا بستگی دارد. این رابطه ممکن است به شکل زیر بیان شود:

کاهش در حسابهای پرداختی + افزایش در موجودی + قیمت تمام شده پرداختهای نقدی
 =
 افزایش در حسابهای پرداختی - کاهش در موجودی - کالای فروخته شده برای خرید

با بکارگیری اطلاعاتی از صورت سود و زیان شرکت ایساتیس و پاراگراف (۳)، پرداختهای نقدی جهت خرید ممکن است به صورت ذیل محاسبه گردد:

قیمت تمام شده کالای فروخته شده	۵۰۰٫۰۰۰ ریال
افزایش در موجودی	۱۰۰٫۰۰۰
خرید خالص (بر مبنای تعهدی)	<u>۵۱۰٫۰۰۰ ریال</u>
کسر می شود: افزایش در حسابهای پرداختی	
به تأمین کنندگان کالا	۱۵۰٫۰۰۰
پرداختهای نقدی جهت خرید کالا	<u><u>۳۹۵٫۰۰۰ ریال</u></u>

اجازه دهید تا منطقی که محاسبه فوق بر آن استوار است را بررسی نمایم. چنانچه شرکت در حال افزایش موجودی خویش باشد، طبیعتاً کالای بیشتری نسبت آنچه که در طول همان دوره می فروشد، خواهد خرید. به علاوه، اگر شرکتی در حال افزایش حسابهای پرداختی به بستانکاران تجاریش باشد، برای تمامی این خریدها وجه نقدی پردازد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

سال هجری ۱۳۸۸

پرداختهای نقدی جهت هزینهها

آنچنان که در صورت سود و زیان نشان داده شده است، هزینهها، قیمت تمام شده کالاها و خدمات مصرف شده طی دوره مورد نظر را ارائه می دهند. به هر حال، مبالغ نشان داده شده به عنوان هزینهها ممکن است اختلاف قابل ملاحظه‌ای با پرداختهای نقدی صورت پذیرفته طی دوره داشته باشند. برای مثال، هزینه استهلاک را در نظر بگیرید. ثبت هزینه استهلاک هیچ‌گونه پرداخت نقدی را ضروری نمی سازد، اما جمع هزینههای ارزیابی شده بر مبنای تعهدی را افزایش می دهد. بنابراین، در تبدیل هزینهها از روش تعهدی به روش نقدی می بایستی که هزینه استهلاک و هرگونه هزینه غیرنقدی دیگر را از هزینههای

عملیاتی ثبت شده به روش تعهدی کسر نماییم. دیگر هزینه‌های غیرنقدی، عبارتند از: استهلاک داراییهای نامشهود و استهلاک تخفیف اوراق قرضه. ثبت هزینه‌ها هنگامی صورت می‌پذیرد که کالا یا خدمات مربوطه مصرف شوند. با این وجود، پرداختهای نقدی برای این هزینه‌ها ممکن است در دوره‌های متفاوتی انجام گیرد: (۱) در دوره‌های زودتر، (۲) در همان دوره، یا (۳) در دوره‌های دیرتر. اجازه دهید که هر حالت را به طور خلاصه مرور نماییم:

۱- چنانچه پرداخت پیشاپیش انجام شود، پرداخت مذکور، یک دارایی را تحت عنوان پیش‌پرداخت بوجود می‌آورد.

۲- اگر پرداخت در همان دوره صورت پذیرد، مسئله‌ای پدید نمی‌آید چرا که پرداخت نقدی مذکور مساوی با مبلغ هزینه می‌باشد.

۳- چنانچه پرداخت در دوره‌های دیرتر انجام گیرد، پرداخت مزبور یک بدهی مربوط به هزینه‌های معوق پرداختی را کاهش می‌دهد.

رابطه میان پرداختهای نقدی و هزینه‌های ثبت شده به روش تعهدی به شکل زیر خلاصه می‌شود:

$$\left. \begin{array}{l} \text{پرداختهای} \\ \text{نقدی جهت} \\ \text{هزینه‌ها} \end{array} \right\} = \text{هزینه‌ها} = \left\{ \begin{array}{l} \text{استهلاک -} \\ \text{و سایر} \\ \text{هزینه‌های} \\ \text{و} \\ \text{غیرنقدی} \end{array} \right\} + \left\{ \begin{array}{l} \text{افزایش در پیش‌پرداختهای} \\ \text{مربوطه} \end{array} \right\} - \left\{ \begin{array}{l} \text{کاهش در پیش‌پرداختهای} \\ \text{مربوطه} \end{array} \right\} + \left\{ \begin{array}{l} \text{کاهش در بدهیهای} \\ \text{معوق مربوطه} \end{array} \right\} - \left\{ \begin{array}{l} \text{افزایش در بدهیهای} \\ \text{معوق مربوطه} \end{array} \right\}$$

در صورت حساب جریانهای نقدی، پرداخت نقدی جهت بهره و مالیات بر درآمد منفک از پرداختهای نقدی برای هزینه‌های عملیاتی نشان داده می‌شوند. با بکارگیری اطلاعاتی از صورت سود و زیان شرکت سهامی ایسایتس و پاراگراف (۴) ممکن است پرداختهای نقدی شرکت مذکور جهت هزینه‌های عملیاتی را به صورت زیر محاسبه نماییم:

۳۰۰٫۰۰۰ ریال	هزینه‌های عملیاتی (شامل استهلاک)
۴۰٫۰۰۰	کسری می‌شود: هزینه‌های غیرنقدی (استهلاک)
۲۶۰٫۰۰۰ ریال	جمع
۳٫۰۰۰ ریال	افزایش در پیش‌پرداختهای کوتاه مدت
۹٫۰۰۰	کاهش در بدهیهای معوق
۲۶۹٫۰۰۰ ریال	پرداختهای نقدی جهت هزینه‌های عملیاتی

وجه نقد پرداختی به تأمین‌کنندگان کالا، ارائه‌دهندگان خدمات، و کارکنان
 "وجه نقد پرداختی به تأمین‌کنندگان کالا، ارائه‌دهندگان خدمات، و کارکنان"
 عنوانی است صورت‌حساب جریانهای نقدی که دربردارندهٔ پرداختهای نقدی جهت خرید
 و همچنین پرداختهای نقدی برای هزینه‌ها می‌باشد. این جریان نقدی خروجی اکنون ممکن
 است به شکل زیر محاسبه گردد:

۴۹۵۰۰۰ ریال	پرداختهای نقدی جهت خرید کالا
۳۹۰۰۰۰	پرداختهای نقدی برای هزینه‌های عملیاتی
۱۰۵۰۰۰	پرداختهای نقدی به تأمین‌کنندگان کالا، ارائه‌دهندگان خدمات، و کارکنان
۷۶۴۰۰۰ ریال	

پرداختهای نقدی جهت بهره و مالیات

هزینه بهره و هزینه مالیات بر درآمد ممکن است با همان فرمولی که ما برای تبدیل
 هزینه‌های عملیاتی استفاده نمودیم به پرداختهای نقدی تبدیل گردد. صورت سود و زیان
 شرکت ایسایتس هزینه بهره را به مبلغ ۳۵۰۰۰۰ ریال و هزینه مالیات بر درآمد را به مبلغ
 ۳۶۰۰۰۰ ریال نشان می‌دهد. با این وجود، پاراگراف (۵) بیان می‌کند که بدهیهای
 معوق مربوط به بهره پرداختنی و مالیات بر درآمد جمعا" به مبلغ ۵۰۰۰۰ ریال افزایش
 داشته‌اند. پس، مبلغ پرداختهای نقدی جهت بهره و مالیات ممکن است به شکل مندرج
 در صفحه ۴ بعد محاسبه شود.

۳۵۰۰۰۰ ریال	هزینه بهره
۳۶۰۰۰۰	هزینه مالیات بر درآمد
۷۱۰۰۰۰ ریال	جمع
۵۰۰۰۰	کسر می‌شود: افزایش در بدهیهای معوق مربوطه
۶۶۰۰۰۰ ریال	بهره و مالیات بر درآمد پرداختی

یک بررسی اجمالی

تا به حال محاسبه هر یک از جریانهای نقدی مربوط به فعالیت‌های عملیاتی شرکت
 ایسایتس را نشان داده‌ایم. قبل از این، صورت کاملی از جریانهای نقدی شرکت مذکور

را تشریح نمودیم . برای راحتی کار ، بخش مربوط به فعالیتهای عملیاتی آن صورتحساب را ،
ضمن روشن ساختن اطلاعات عرضه شده در سطور گذشته ، دوباره نشان خواهیم داد .
جریانهای نقدی حاصل از فعالیتهای عملیاتی :

وجه نقد دریافتی از مشتریان	۸۷۰۰۰۰۰ ریال
بهره و سود سهام دریافتی	۱۰۰۰۰۰
وجه نقد فراهم شده از طریق فعالیتهای عملیاتی	۸۸۰۰۰۰۰ ریال
وجه نقد پرداختی به تأمین کنندگان کالا ، ارائه دهندگان خدمات ، و کارکنان	(۷۶۴۰۰۰۰) ریال
بهره و مالیات پرداختی	(۶۶۰۰۰۰)
وجه نقد پرداختی برای فعالیتهای عملیاتی	(۸۳۰۰۰۰۰)
خالص جریان نقدی حاصل از فعالیتهای عملیاتی	۵۰۰۰۰۰۰ ریال

ادامه دارد ●

خانم منیژه نفیسی
همکار عزیز

باکمال تأسف مصیبت وارده رابه جنابعالی و خانواده محترم تسلیت
عرض نموده ، بقای عمر و سلامت شما و سایر بازماندگان را از خداوند
خواهانیم .

انجمن حسابداران خبره ایران

آقای مجید میراسکندری

باکمال تأسف مصیبت وارده رابه جنابعالی و خانواده محترم تسلیت
عرض نموده ، بقای عمر و سلامت شما و سایر بازماندگان را از خداوند
خواهانیم .

انجمن حسابداران خبره ایران